

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

Отримуючи заробітну плату в «конверті», працівник залишається соціально незахищеним

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що працівник, отримуючи нелегальну винагороду в результаті домовленості з роботодавцем, позбавляє себе соціальних виплат та гарантій. Виплата заробітної плати у «конверті» – тягар сучасності, який несе за собою багато негараздів як країні так і кожному з нас. Усна домовленість жодним чином не фіксується юридично, роботодавець сплачує стільки, скільки вважає за потрібне і доти, поки вважає за потрібне.

Дуже важливо, щоб громадяни усвідомили, що їх згода отримувати зарплату «в конверті» позбавляє їх соціального захисту. Адже пенсія виплачується з урахуванням тільки офіційно нарахованої суми заробітної плати.

Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено, що страховий стаж – це період, протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню, та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок. Якщо з якихось причин роботодавець не сплачує внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування за своїх найманих працівників (причиною може бути і виплата заробітної плати «в конверті» без сплати страхових внесків, і нарощування заборгованості як з виплати заробітної плати, так і зі сплати страхових внесків), то періоди, за які не сплачені внески, не враховуються в страхових стаж найманого працівника та не включаються в заробіток для розрахунку розміру пенсії.

Заробітна плата офіційно працевлаштованого працівника, про яку щомісячно та в повному обсязі звітує роботодавець та з якої здійснюється сплата єдиного внеску, забезпечує працівника повним соціальним захистом, гарантованим державою, а період роботи зараховується до стажу, який буде разом із розміром заробітної плати враховуватися під час нарахування пенсії.

Отже, одержуючи заробітну плату в «конверті», наймана особа залишається соціально незахищеною і у майбутньому. Офіційна заробітна плата є гарантією отримання соціальних виплат, а в майбутньому гідної пенсії.

Деякі особливості заповнення декларації про доходи платниками, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ проти України і отримали допомогу

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Згідно з абзацом першим п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) до складу загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку за 2022 та 2023 податкові (звітні) роки не включаються доходи у вигляді суми коштів чи безоплатно наданих товарів (послуг) (далі – допомога), що надані за рахунок бюджетних коштів іноземних держав та їх державних фондів такому платнику податків та членам його сім'ї першого ступеня споріднення як особам, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України і скористалися правом на тимчасовий захист відповідно до законодавства такої іноземної держави.

Дія абзацу першого п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ поширюється на всі форми надання зазначеної допомоги, у тому числі у разі її одержання як додаткове благо, а також від іноземних компаній, організацій, які відповідно до законодавства відповідної іноземної юрисдикції здійснюють благодійну діяльність (абзац другий п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Якщо платник податку отримував доходи, передбачені п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, то його обов'язок щодо подання декларації про майновий стан і доходи (далі – Декларація) вважається виконаним і Декларація не подається. У разі якщо платник податку зобов'язаний подавати Декларацію відповідно до інших положень ПКУ, то в ній поряд з іншими доходами зазначаються доходи, передбачені п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ (абзац третій п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Положення абзацу третього п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ застосовуються до податкових (звітних) періодів 2022 та 2023 років (абзац п'ятий п. 27 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Формою Декларації, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 02.10.2015 № 859 із змінами та доповненнями, передбачено розд. III «Доходи, які не включаються до загального річного оподатковуваного доходу», де у рядку 11.3 вказується загальна сума інших доходів, які не включаються до розрахунку загального річного оподатковуваного доходу.

Враховуючи викладене, фізична особа – платник податку, у якої є обов'язок із подання Декларації, відображає у рядку 11.3 розд. III Декларації отриману в 2023 році допомогу, що надана за рахунок бюджетних коштів іноземних держав та їх державних фондів платнику податків та членам його сім'ї першого ступеня споріднення як особам, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Чи є контролюючою особою у розумінні положень ст. 39 прим. 2 ПКУ фізична особа – резидент України, яка зареєструвала індивідуальне підприємництво в іноземній країні?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до п.п. 39 прим. 2. 1.1 п. 39 прим. 2.1 ст. 39 прим. 2 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) контролюваною іноземною компанією (далі – КІК) визнається будь-яка юридична особа, зареєстрована в іноземній державі або території, яка визнається такою, що знаходиться під контролем фізичної особи – резидента України або юридичної особи – резидента України відповідно до правил, визначених ПКУ.

Юридичною особою може визнаватися корпоративне утворення (об'єднання) або організація, наділена правом володіти активами, мати права та обов'язки та здійснювати діяльність від власного імені та незалежно від засновників, учасників або форми власності. Наявність у контролюваної іноземної компанії статусу юридичної особи визнається відповідно до законодавства її реєстрації.

З урахуванням положень цієї статті контролюючою особою є фізична особа або юридична особа – резиденти України, що є прямими або опосередкованими власниками (контролерами) контролюваної іноземної компанії.

Іноземна компанія визнається контролюваною іноземною компанією, якщо фізична особа – резидент України або юридична особа – резидент України (далі – контролююча особа):

- а) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 50 відс., або
- б) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 10 відс., за умови що декілька фізичних осіб – резидентів України та/або юридичних осіб – резидентів України володіють частками в іноземній юридичній особі, розмір яких у сукупності становить 50 і більше відс., або
- в) окремо або разом з іншими резидентами України – пов'язаними особами здійснює фактичний контроль над іноземною юридичною особою.

В той же час, п.п. 39 прим. 2.1.3. п. 39 прим. 2.1 ст. 39 прим. 2 ПКУ визначено, що під часткою в іноземній юридичній особі розуміються корпоративні права, права в утворенні без статусу юридичної особи, до активів якої входить частка у юридичній особі, чи будь-які інші аналогічні права та/або правомочності, що надають фізичній або юридичній особі право:

- а) впливу на відповідну частку голосів у вищому органі управління іноземної юридичної особи (загальних зборах акціонерів, учасників або іншому аналогічному органі), та/або
- б) на отримання відповідної частини прибутку іноземної юридичної особи, та/або
- в) блокування рішення про розподіл частини прибутку іноземної юридичної особи, та/або
- г) на отримання відповідної частини активів іноземної юридичної особи у разі її ліквідації або припинення.

З урахуванням зазначеного, індивідуальне підприємництво не може бути контролюваною іноземною компанією у розумінні положень ст. 39 прим. 2 ПКУ.

Чи має право ФОП – платник єдиного податку другої – третьої груп (крім е-резидентів) виготовляти та реалізовувати вироби з корисних копалин?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п.п. 5 п.п. 291.5.1 п. 291.5 ст. 291 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) не можуть бути платниками єдиного податку другої – третьої груп фізичні особи – підприємці, які здійснюють, видобуток, реалізацію корисних копалин, крім реалізації корисних копалин місцевого значення.

До переліку корисних копалин місцевого значення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 року № 827 «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» із змінами, належать:

- сировина для хімічних меліорантів ґрунтів (вапняк, гіпс, гажа, сапропель);
- сировина для будівельного вапна та гіпсу (гіпс, вапняк, крейда);
- сировина піщано-гравійна (пісок);
- сировина цегельно-черепична (суглинок, супісок);
- інші корисні копалини, що не включені до Переліку корисних копалин загальнодержавного значення.

Отже, фізична особа – підприємець – платник єдиного податку другої – третьої груп має право здійснювати реалізацію корисних копалин місцевого значення у вигляді сировини. А також виготовляти та реалізовувати вироби з корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення, з дотриманням вимог, встановлених ст. 291 ПКУ, а саме: у разі здійснення діяльності з виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння. Такі фізичні особи – підприємці належать виключно до третьої групи платників єдиного податку, якщо відповідають вимогам, встановленим для такої групи.

Оновлено «Єдине вікно подання електронної звітності»

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що оновлено спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності» до версії **1.32.4.0**. Даний комплект програмного забезпечення включає в себе зміни та доповнення з 23.12.2023 року по 26.04.2024 року включно та встановлюється тільки на релізи Системи версії 1.32.*, при цьому всі персональні довідники та налаштування користувача залишаються незмінними.

Перелік змін та доповнень (версія 1.32.4.0) (станом на 26.04.2024):

Додано нові версії документів:

З метою забезпечення отримання та обробки запитів про отримання витягу щодо стану розрахунків з бюджетом та сплати єдиного внеску:

F/J 1300207 – Запит про отримання витягу щодо стану розрахунків з бюджетом та сплати єдиного внеску за даними органів ДПС;

F/J 1400207 – Витяг з інформаційно-комунікаційної системи ДПС щодо стану розрахунків платника з бюджетом та сплати єдиного внеску.

2. З метою забезпечення отримання та обробки Звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній та на виконання вимог наказу Міністерства фінансів України від 21 грудня 2023 року № 703:

J1800202 – Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній;

J1820102 – Додаток 1 до Звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній. Розділ I. Інформація про розподіл доходів, податків та ділової активності в розрізі відповідної держави (території);

J1820202 – Додаток 2 до Звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній. Розділ II. Перелік учасників міжнародної групи компаній в розрізі відповідної держави (території).

У разі здійснення реалізації продукції власного виробництва та розрахунків у касі підприємства за допомогою Е-карток чи інших платіжних засобів з використанням терміналу чи потрібно застосовувати РРО/ПРРО?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що п. 1 ст. 9 Закону України від 06.07.1995 № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» із змінами і доповненнями (далі – Закон № 265) визначено, що реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО/ПРРО) та розрахункові книжки не застосовуються при здійсненні торгівлі продукцією власного виробництва (крім технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, лікарських засобів, виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння) підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, крім підприємств торгівлі та громадського харчування, у разі проведення розрахунків у касах цих підприємств, установ і організацій з оформленням прибуткових і видаткових касових ордерів та видачею відповідних квитанцій, підписаних уповноваженою особою відповідного суб'єкта господарювання.

Обов'язок застосування РРО або ПРРО залежить не від форми розрахунків, а виникає виключно за наявності обставин, що супроводжують господарські операції суб'єкта господарювання, які чітко визначені законодавством, у тому числі, нормами його прямої дії, які встановлюють винятки із загальних правил.

Законодавство України ототожнює готівкові розрахунки з розрахунками, здійсненими за допомогою POS-терміналів, що проводяться суб'єктами господарювання всіх форм власності у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг.

Застосування РРО або ПРРО залежить не від форми розрахунків, а від способу їх здійснення.

Тобто операції, здійснені з використанням платіжного терміналу (POS-терміналу) у безготівковій формі, потребують застосування РРО або ПРРО у встановленому цим Законом порядку.

З урахуванням викладеного повідомляємо, що приймання оплати за продукцію власного виробництва з використанням платіжного терміналу (POS-терміналу) або за реквізитами електронних платіжних засобів потребує обов'язкового застосування РРО або ПРРО.

До уваги платників ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області щодо, яким чином покупець повинен відкоригувати податковий кредит, сформований на підставі податкової накладної, складеної постачальником на дату отримання попередньої оплати, у разі, якщо повернення такої попередньої оплати відбувається після спливу 1095 календарних днів з дати її здійснення, інформує.

Згідно з пунктів 201.1, 201.7 і 201.10 ст. 201 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, уповноваженої платником особи відповідно до вимог Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) у встановлений ПКУ термін.

Податкова накладна складається на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг, а також на суму коштів, що надійшли на рахунок у банку/небанківському надавачу платіжних послуг як попередня оплата (аванс).

Податкова накладна, складена та зареєстрована в ЄРПН платником податку, який здійснює операції з постачання товарів/послуг, є для покупця таких товарів/послуг підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту.

Пунктом 192.1 ст. 192 ПКУ передбачено, що у разі, якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником

суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеному в порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованому в ЄРПН.

Розрахунок коригування до податкової накладної не може бути зареєстрований в ЄРПН пізніше 1095 календарних днів з дати складання податкової накладної, до якої складений такий розрахунок коригування. Відповідно до п.п. 192.1.1 п. 192.1 ст. 192 ПКУ, якщо внаслідок такого перерахунку відбувається зменшення суми компенсації на користь платника податку – постачальника, то:

- а) постачальник відповідно зменшує суму податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, протягом якого був проведений такий перерахунок;
- б) отримувач відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також збільшив податковий кредит у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг.

Постачальник має право зменшити суму податкових зобов'язань лише після реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування до податкової накладної.

Пунктом 198.5 ст. 198 ПКУ визначено порядок нарахування податкових зобов'язань та складання зведеної податкової накладної за товарами/послугами, необоротними активами, придбаними/виготовленими з податком на додану вартість (для товарів/послуг, необоротних активів, придбаних або виготовлених до 01 липня 2015 року, – у разі якщо під час такого придбання або виготовлення суми податку були включені до складу податкового кредиту), у разі якщо такі товари/послуги, необоротні активи призначаються для їх використання або починають використовуватися в неоподатковуваних операціях, у тому числі в негосподарській діяльності платника податку.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 569 «Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість» затверджено Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість (далі – Порядок № 569).

Починаючи із дати запровадження Системи електронного адміністрування ПДВ на постійній основі, а саме з 01.07.2015, реєстрація в ЄРПН податкових накладних та розрахунків коригування до податкових накладних здійснюється виключно у межах суми, яка обчислюється за формулою, встановленою п. 200 прим.1.3 ст. 200 прим. 1 ПКУ та п. 9 Порядку № 569 (далі – реєстраційна сума).

Виходячи з положень п. 200 прим. 1.3 ст. 200 прим. 1 ПКУ та п. 9 Порядку № 569 реєстраційна сума, а також складова формули, за якою вона обчислюється, – сума ПДВ за отриманими податковими накладними (Σ НаклОтр), обраховується на підставі документів (податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних), складених починаючи з 01.07.2015.

Отже, суми ПДВ, зазначені у складених починаючи з 01.07.2015 на платника податку податкових накладних/розрахунках коригування, при їх реєстрації в ЄРПН враховуються у відповідних обсягах при розрахунку реєстраційної суми такого платника податку.

Таким чином, у разі повернення суми попередньої оплати покупцю постачальник повинен скласти і зареєструвати в ЄРПН розрахунок коригування до відповідної податкової накладної. Розрахунок коригування не може бути зареєстрований в ЄРПН після спливу 1095 календарних днів з дати складання такої податкової накладної.

Відсутність зареєстрованого в ЄРПН розрахунку коригування на суму попередньої оплати, яка повертається покупцю, не скасовує обов'язок покупця щодо коригування податкового кредиту, який був сформований на підставі податкової накладної, складеної на суму такої попередньої оплати.

Якщо податкова накладна за фактом попередньої оплати була складена до 01.07.2015, то зменшення податкового кредиту здійснюється на підставі бухгалтерської довідки.

Якщо така податкова накладна була складена починаючи з 01.07.2015, то покупець зобов'язаний визначити податкові зобов'язання на суму податку, яка була включена до податкового кредиту на підставі такої податкової накладної, з використанням механізму, визначеного п. 198.5 ст. 198 ПКУ, та скласти і зареєструвати в ЄРПН відповідну податкову накладну.

Як оподатковується ПДФО та військовим збором дохід від продажу земельної ділянки із цільовим призначенням «для ведення товарного сільськогосподарського виробництва»?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до п. 172.1 ст. 172 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) не оподатковується один раз протягом звітного податкового року, за умови перебування такого майна у власності платника податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) більше трьох років, дохід, отриманий платником ПДФО від продажу (обміну), зокрема, земельної ділянки сільськогосподарського призначення, безпосередньо отриманої платником ПДФО у власність у процесі приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій або приватизації земельних ділянок, що перебували у користуванні такого платника, або виділеної в натурі (на місцевості) власнику земельної частки (паю), а також таких земельних ділянок, отриманих платником податку у спадщину.

Умова щодо перебування такого майна у власності платника ПДФО більше трьох років не поширюється на майно, отримане платником ПДФО у спадщину.

Главою 19 Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III (із змінами) (далі – ЗКУ) визначено порядок набуття права на землю громадянами та юридичними особами.

Так, ст. 25 ЗКУ визначено, зокрема, що при приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій земельні ділянки передаються працівникам цих підприємств, установ та організацій, працівникам державних та комунальних закладів освіти, культури, охорони здоров'я, розташованих на території відповідної ради, а також пенсіонерам з їх числа з визначенням кожному з них земельної частки (паю).

Землі у приватну власність особам, зазначеним у частині першій цієї статті, передаються безоплатно.

Розміри земельних ділянок, що виділяються для працівників державних та комунальних закладів, підприємств і організацій культури, освіти та охорони здоров'я та пенсіонерів з їх числа, які проживають у сільській місцевості або селища міського типу, не можуть перевищувати норм безоплатної передачі земельних ділянок громадянам, встановлених законом для ведення особистого селянського господарства.

Згідно зі ст. 121 ЗКУ громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності в таких розмірах, зокрема, для ведення особистого селянського господарства не більше 2,0 гектара.

При цьому, згідно з п. 33.1 ст. 33 ЗКУ земельні ділянки, призначені для ведення особистого селянського господарства, можуть передаватися громадянами у користування юридичним особам України і використовуватися ними для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, фермерського господарства без зміни цільового призначення цих земельних ділянок.

Разом з тим, відповідно до п. 37 прим. 1.1 ст. 37 прим. 1 ЗКУ земельні ділянки сільськогосподарського призначення, призначені для ведення особистого селянського господарства, фермерського господарства, розташовані у масиві земель сільськогосподарського призначення, можуть використовуватися їх власником, землекористувачем також для ведення товарного сільськогосподарського виробництва без зміни цільового призначення таких земельних ділянок.

Водночас відповідно до Класифікатора видів цільового призначення земельних ділянок, наведеного у додатку 59 до Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 року № 1051 до розд. 01 «Земельні ділянки сільськогосподарського призначення (земельні ділянки, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури, у тому числі інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції, або призначені для цих цілей; земельні ділянки, надані для діяльності у сфері надання послуг у сільському господарстві, та інше)» категорії «Землі сільськогосподарського призначення» належить, зокрема, підрозд. 01.01 «Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва».

Враховуючи викладене, дохід, отриманий платником ПДФО – фізичною особою – резидентом від першого продажу протягом звітного податкового року земельної ділянки сільськогосподарського призначення із цільовим призначенням «для ведення товарного сільськогосподарського виробництва», безпосередньо отриманої платником ПДФО у власність у процесі приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій або приватизації земельних ділянок, що перебували у користуванні такого платника, або виділеної в натурі (на місцевості) власнику земельної частки (паю), а також таких земельних ділянок, отриманих платником ПДФО у спадщину, не оподатковується податком на доходи фізичних осіб та військовим збором.

Зміна податкової адреси платника: чи необхідно скасовувати кваліфікований сертифікат відкритого ключа та отримувати новий?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до п. 45.1 ст. 45 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платник податків – фізична особа зобов'язаний визначити свою податкову адресу.

Податковою адресою платника податків – фізичної особи визнається місце її проживання, за яким вона береться на облік як платник податків у контролюючому органі.

Платник податків – фізична особа може мати одночасно не більше однієї податкової адреси.

Податковою адресою платника податків – електронного резидента (е-резидента) визнається електронна адреса, зазначена такою особою у заяві про набуття статусу електронного резидента (е-резидента).

Пунктом 45.2 ст. 45 ПКУ визначено, що податковою адресою юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи) є місцезнаходження такої юридичної особи, відомості про що містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Податковою адресою підприємства, переданого у довірче управління, є місцезнаходження довірчого власника.

Згідно з п. 30 частини першої ст. 1 Закону України від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (далі – Закон № 2155) кваліфікований сертифікат електронного підпису – сертифікат електронного підпису, що видається кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг (далі – Надавач) і відповідає вимогам, встановленим частиною другою ст. 23 Закону № 2155.

Перелік обов'язкових вимог до кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів, визначений частиною другою ст. 23 Закону № 2155, є вичерпним (частина третя ст. 23 Закону № 2155).

При цьому враховуючи частину п'яту ст. 23 Закону № 2155 кваліфіковані сертифікати відкритих ключів можуть містити інші необов'язкові додаткові спеціальні атрибути, визначені у стандартах для кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів.

Відповідно до п. 92 Вимог у сфері електронних довірчих послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2018 року № 992, у разі зміни відомостей, що містяться у кваліфікованому сертифікаті електронного підпису чи печатки, користувач у триденний строк з дня настання таких змін повідомляє про це Надавачеві та надає документи, що підтверджують відповідні зміни.

Таким чином, якщо кваліфіковані сертифікати відкритих ключів містять інформацію щодо податкової адреси платника податків (місця проживання фізичної особи або місцезнаходження юридичної особи), то у разі зміни таких відомостей, платнику податків необхідно звернутися до Надавача щоб скасувати кваліфікований сертифікат відкритого ключа та отримати новий.

До уваги платників!

В Електронному кабінеті удосконалено сервіс одержання Витягу щодо стану розрахунків з бюджетом та цільовими фондами за даними органів ДПС.

З 1 травня 2024 року є можливість отримати Витяг щодо стану розрахунків з бюджетом та цільовими фондами за даними органів ДПС:

за будь-який рік, поточний рік та минулі роки окремо;

з розрахунком пені на суму наявного податкового боргу на день звернення платника;

з підписом/без підпису посадової особи контролюючого органу.

Детально ознайомитись з інформацією як отримати Витяг щодо стану розрахунків з бюджетом та цільовими фондами за даними органів ДПС можна за посиланням: <https://tax.gov.ua/baneryi/onlayn-navchannya/splata-podatktiv-ta-edinogo-vnesku--povernennya-platejiv-z-byudjetu/stan-rozrahunkiv-platnikiv-z-byudjetom-ta-fondami/oderjannya-platnikami-dokumentu-schodo-stanu-rozrahunkiv-platnikiv-z-byudj/videouroki/11025.html>.

Суд підтримав позицію податківців щодо правомірності застосування штрафу за порушення при здійсненні роздрібно торгівлі паливом

Судом касаційної інстанції підтримано позицію контролюючого органу щодо правомірності застосування до суб'єкта господарювання фінансової санкції у вигляді штрафу за порушення положень чинного законодавства при здійсненні роздрібно торгівлі паливом.

Відповідно до частини 20 статті 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (у редакції чинній на момент виникнення спірних правовідносин) роздрібно торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами або паливом може здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, за наявності у них ліцензій на роздрібну торгівлю.

У разі здійснення особою операцій з реалізації та зберігання пального іншим особам, на неї покладено обов'язок:

а) зареєструвати у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового усі акцизні склади;

б) обладнати акцизні склади, на території яких здійснюється зберігання, реалізація пального, витратомірами-лічильниками на кожному місці відпуску пального наливом з акцизного складу, розташованому на акцизному складі, та рівнемірами-лічильниками рівня таких товарів (продукції) у резервуарі, зареєструвавши в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників рівня пального у резервуарі.

Проведеною перевіркою встановлено, що 17.03.2021 об 11:30 проведено реалізацію пального в кількості 65 л вартістю 23,50 грн за 1 л безпосередньо в бак автомобіля з дизельним двигуном та розрахункову операцію на суму 1500 грн, на об'єкті фактичної перевірки: місце зберігання пального, яке належить ФОП ОСОБА_1, за адресою: АДРЕСА_1, який не обладнаний рівнеміром-лічильником. Крім цього, ФОП ОСОБА_1 не зареєстрував акцизний склад у системі електронного адміністрування реалізації пального спирту етилового, а також щоденно не формував дані про фактичні залишки пального на початок та кінець звітної доби.

Доводи позивача зводяться до того, що відпуск нафтопродуктів відбувся без його відома (позиція в суді першої інстанції), а вже під час апеляційного розгляду останній вказував на протиправне вибуття з його власності спірних нафтопродуктів через протиправні дії ОСОБА_3.

Надаючи оцінку таким доводам, суд апеляційної інстанції вірно відхилив такі доводи ФОП ОСОБА_1, оскільки: будучи власником акцизного складу, позивач повинен унеможливити доступ сторонніх осіб до резервуару з нафтопродуктами; позивач надав письмові пояснення від 17.03.2021, в яких фактично підтвердив реалізацію дизельного палива сторонній особі на території акцизного складу; до відповідного правоохоронного органу надійшло звернення від ОСОБА_4 про наявність нелегальної автозаправної станції за адресою: АДРЕСА_1, де був виявлений ОСОБА_3, який проводив відпуск нафтопродуктів; свідок ОСОБА_3 підтвердив у письмових поясненнях від 17.03.2021 та у своїх показаннях у суді вищевказаний факт реалізації нафтопродуктів; ФОП ОСОБА_1 як власник пального не надав доказів звернення до

правоохоронних органів щодо крадіжки його майна та/або доказів отримання від ОСОБА_3 відшкодування завданих йому збитків.

Таким чином, виходячи з фактичних обставин справи, оцінивши у сукупності зібрані у справі докази на підтвердження обставин предмету доказування, а також норм діючого законодавства, які регулюють спірні правовідносини, суди попередніх інстанцій дійшли правильного висновку про те, що відповідачем доведено факт здійснення реалізації пального на території акцизного складу, який розташований за адресою: АДРЕСА_1, та належить суб'єкту господарювання ФОП ОСОБА_1, а відтак про відсутність підстав для задоволення даних позовних вимог.

Щодо доводів позивача про накладення штрафу у більшому розмірі, ніж встановлено законодавством, суд касаційної інстанції зазначає, що згідно з частиною другою статті 17 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів, зокрема, за надання послуг із зберігання пального іншим суб'єктам господарювання та/або реалізацію пального іншим особам на підставі ліцензії на право зберігання пального, отриманої на підставі заяви виключно для потреб власного споживання чи промислової переробки відповідно до статті 15 цього Закону, – 500000 гривень.

Відтак, Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду від 16.04.2024 у справі № 380/7245/21 касаційну скаргу позивача залишено без задоволення; рішення Львівського окружного адміністративного суду від 04.04.2022 та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 12.10.2022 – залишено без змін.

Чи подаються додатки до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств у разі відсутності операцій (показників) для їх заповнення?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до п. 46.1 ст. 46 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податкова декларація, розрахунок, звіт (далі – податкова декларація) – документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених ПКУ) контролюючим органам у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата грошового зобов'язання, у тому числі податкового зобов'язання або відображаються обсяги операції (операцій), доходів (прибутків), щодо яких податковим та митним законодавством передбачено звільнення платника податку від обов'язку нарахування і сплати податку і збору, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку, а також суми нарахованого єдиного внеску.

Додатки до податкової декларації є її невід'ємною частиною.

Податкова декларація складається за формою, затвердженою в порядку, визначеному положеннями п. 46.5 ст. 46 ПКУ та чинному на час її подання (п. 48.1 ст. 48 ПКУ).

Платник податків зобов'язаний за кожний встановлений ПКУ звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог ПКУ подавати податковій декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є (п. 49.2 ст. 49 ПКУ).

Згідно з п. 49.3 ст. 49 ПКУ податкова декларація подається за вибором платника податків, якщо інше не передбачено ПКУ, в один із таких способів.

а) особисто платником податків або уповноваженою на це особою;

б) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;

в) засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» (далі – Закон № 851) та від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (далі – Закон № 2155).

Платники податків, що належать до великих та середніх підприємств, подають податкові декларації контролюючому органу в електронній формі з дотриманням вимог законів України № 851 та № 2155 (п. 49.4 ст. 49 ПКУ).

Форма Податкової декларації з податку на прибуток підприємств затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 20.02.2023 № 101) (зі змінами та доповненнями) (далі – Декларація).

У Декларації платник податку повинен зазначити усі передбачені в ній показники.

Якщо будь-який рядок Декларації або додатка до Декларації не заповнюється через відсутність показників, то у разі подання Декларації у паперовому вигляді такий рядок прокреслюється, в електронному вигляді – не заповнюється.

Додатки до окремих рядків Декларації, незаповнені через відсутність показників, контролюючим органам не подаються.

Відповідно до п. 46.2 ст. 46 ПКУ фінансова звітність або звіт про фінансовий стан (баланс) та звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати) є додатком до Декларації та її невід'ємною частиною.

Водночас не вимагається подання фінансової звітності для Декларацій, які подаються суб'єктами господарювання – юридичними особами, які обрали спрощену систему оподаткування, фізичними особами підприємцями, у тому числі такими, що обрали спрощену систему оподаткування, фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, – щодо виплачених нерезиденту доходів (прибутків) із джерелом їх походження з України, що оподатковуються в порядку, визначеному п. 141.4 ст. 141 ПКУ. Про наявність додатків, які подаються разом з Декларацією, платник податку зазначає в таблиці «Наявність додатків».

В які терміни ФОП на загальній системі оподаткування сплачує задекларовану нею суму податкових зобов'язань з ПДФО?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 177.5 ст. 177 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) фізичні особи – підприємці подають до контролюючого органу податкову декларацію про майновий стан і доходи (далі – податкова декларація) за місцем своєї податкової адреси за результатами календарного року у строки, встановлені ПКУ для річного звітного податкового періоду, в якій також зазначаються авансові платежі з податку на доходи фізичних осіб. При цьому, податкова декларація за базовий звітний (податковий) період, що дорівнює календарному року, подається самозайнятими особами, в тому числі фізичними особами – підприємцями до 1 травня року, що настає за звітним, крім випадків, передбачених розділом IV ПКУ (п.п. 49.18.4 п. 49.18 ст. 49 ПКУ).

Згідно з п. 57.1 ст. 57 ПКУ платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого ПКУ для подання податкової декларації, крім випадків, встановлених ПКУ.

Якщо граничний строк сплати податкового зобов'язання припадає на вихідний або святковий день, останнім днем сплати податкового зобов'язання вважається операційний день, що настає за вихідним або святковим днем.

Чи повинен ФОП сплачувати ПДВ із суми комісії, яку утримав закордонний маркетплейс за продаж товарів/послуг на запропонованій ним інтернет-платформі? Чи потрібно сплачувати ПДВ із сум сплаченої ФОП комісії, до якої включено оплату за отримані послуги з реклами, наданих закордонним маркетплейсом на своїй інтернет-платформі?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Відповідно до пункту 185.1 статті 185 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктом оподаткування ПДВ є, зокрема, операції платників податку з постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 ПКУ.

Пунктами 186.2 – 186.4 статті 186 розділу V ПКУ визначено категорії послуг, місце постачання яких визначається по місцю реєстрації постачальника, або отримувача відповідних послуг, або по місцю фактичного надання відповідних послуг.

Місцем постачання послуг, зазначених у пункті 186.3 статті 186 розділу V ПКУ, вважається місце, в якому отримувач послуг зареєстрований як суб'єкт господарювання або – у разі відсутності такого місця – місце постійного чи переважного його проживання.

Місцем постачання електронних послуг вважається місцезнаходження отримувача послуг (пункт 186.3¹ статті 186 розділу V ПКУ).

Місцем постачання послуг, крім операцій, зазначених у пунктах 186.2, 186.3 і 186.3¹ статті 186 розділу V ПКУ, є місце реєстрації постачальника (пункт 186.4 статті 186 розділу V ПКУ).

Отже, порядок оподаткування ПДВ операцій з постачання послуг безпосередньо залежить від місця їх постачання.

Термін «електронні послуги» та види таких послуг визначено у підпункті 14.1.56⁵ пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ. Так, під електронними послугами розуміються послуги, які постачаються через мережу Інтернет, автоматизовано, за допомогою інформаційних технологій та переважно без втручання людини, у тому числі шляхом встановлення спеціального застосунку або додатка на смартфонах, планшетах, телевізійних приймачах чи інших цифрових пристроях. До таких послуг, зокрема, але не виключно, належать послуги з:

надання рекламних послуг у мережі Інтернет, мобільних додатках та на інших електронних ресурсах, надання рекламного простору, у тому числі шляхом розміщення банерних рекламних повідомлень на вебсайтах, вебсторінках чи вебпорталах;

надання доступу до інформаційних, комерційних, розважальних електронних ресурсів та інших подібних ресурсів, зокрема, але не виключно, розміщених на платформах спільного доступу до інформації чи відеоматеріалів.

Особливості оподаткування ПДВ операцій з постачання електронних послуг нерезидентами – платниками ПДВ фізичним особам (у тому числі фізичним особам – підприємцям, яких не зареєстровано як платників ПДВ) на митній території України встановлено статтею 208¹ розділу V ПКУ.

Зокрема, особою для цілей оподаткування ПДВ є особа – нерезидент, яка не має постійного представництва та постачає на митній території України фізичним особам, у тому числі фізичним особам – підприємцям, не

зареєстрованим платниками ПДВ, електронні послуги, у тому числі шляхом надання доступу до електронних послуг через електронний інтерфейс, надання технічних, організаційних, інформаційних та інших можливостей, які здійснюються з використанням інформаційних технологій і систем, для встановлення контактів та укладення угод між продавцями і покупцями та/або постачає такі електронні послуги за посередницькими договорами від власного імені, але за дорученням надавача електронних послуг (підпункт «д» підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ).

Відповідно до пункту 208¹.1 статті 208¹ розділу V ПКУ встановлюються правила оподаткування електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, у разі постачання таких послуг фізичній особі, у тому числі фізичній особі – підприємцю, яку не зареєстровано як платника податку (далі у цій статті – фізична особа), особою – нерезидентом, яка визначена підпунктом «д» підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ і яку зареєстровано як платника податку відповідно до пункту 208¹.2 статті 208¹ розділу V ПКУ.

Таким чином, якщо послуги, які надаються ФОПу закордонним «маркетплейсом» відповідно до умов договору та норм ПКУ класифікуються як електронні послуги, то місце постачання таких послуг визначається на митній території України, а тому такі послуги є об'єктом оподаткування ПДВ, а нарахування та сплата ПДВ за такою операцією здійснюється в залежності від статусу ФОПа (зареєстрований чи не зареєстрований платником ПДВ)

Якщо постачання електронних послуг через мережу Інтернет нерезидентом здійснюється фізичній особі – підприємцю, яку не зареєстровано платником ПДВ, то нарахування та сплата ПДВ за такою операцією має здійснюватися особою – нерезидентом відповідно до статті 208¹ розділу V ПКУ, тобто іноземним «маркетплейсом» (якщо такий «маркетплейс» зареєстрований платником ПДВ в Україні).

Якщо постачання електронних послуг через мережу Інтернет нерезидентом здійснюється фізичній особі – підприємцю – платнику ПДВ, то обов'язок щодо нарахування податкових зобов'язань з ПДВ виникає у фізичної особи – підприємця – платника ПДВ відповідно до статті 208 розділу V ПКУ.

Відповідно до пунктів 208.2 і 208.3 статті 208 розділу V ПКУ отримувач послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України, нараховує податок за основною ставкою податку або за ставкою 7 відсотків для послуг, визначених абзацами четвертим – шостим підпункту «в» пункту 193.1 статті 193 розділу V ПКУ, на базу оподаткування, визначену згідно з пунктом 190.2 статті 190 розділу V ПКУ.

Отже, ФОП – платник ПДВ – отримувач послуг від нерезидента, місце постачання яких розташоване на митній території України, є відповідальною особою у частині нарахування та сплати податку до бюджету за такі послуги (суми комісії, яку отримав закордонний маркетплейс за продаж товарів/послуг та послуг з реклами).

Довідково зазначаємо, що перевірити інформацію стосовно реєстрації платником ПДВ – нерезидента можна на вебпорталі ДПС за посиланням [Електронний кабінет→Реєстри→Дані реєстру платників ПДВ](#) при умові ідентифікації за допомогою електронного підпису відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Закон України № 3603: в яких випадках платник податків має право взаємодіяти з контролюючим органом у режимі відеоконференції?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що 16.03.2024 набрав чинності (крім деяких положень, які набирають чинності з 1 квітня, 16 червня, 1 липня, 1 серпня 2024 року) Закон України від 23 лютого 2024 року № 3603-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» (далі – Закон № 3603).

З урахуванням змін, внесених Законом № 3603 до Податкового кодексу України (далі – Кодексу), платник податків особисто або через свого представника може взаємодіяти з контролюючим органом в режимі відеоконференції під час розгляду:

- матеріалів скарг щодо оскарження платником податків податкових повідомлень-рішень або інших рішень контролюючих органів, а також податкових повідомлень особі нерезиденту (абзац четвертий п. 56.3 та абзац перший п.п. 56.24.1 п. 56.24 ст. 56 Кодексу);
- матеріалів скарг щодо оскарження платником податків рішення про відмову в реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (п.п. 56.23.2 п. 56.23 ст. 56 Кодексу);
- при розгляді матеріалів перевірки, у т. ч. електронної перевірки (абзац перший п.п. 86.7.3 п. 86.7 та абзац четвертий п. 86.11 ст. 86 Кодексу).

Дніпропетровщина тримає економічний фронт

Протягом січня – квітня 2024 року надходження платежів до бюджетів усіх рівнів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) від платників Дніпропетровщини склали понад 38,7 млрд гривень.

Як зазначила в. о. начальника Головного управління ДПС у Дніпропетровській області Наталя Федаш, до державного бюджету у січні – квітні поточного року надійшло понад 15,3 млрд грн, що на понад 3,1 млрд грн, або на 25,5 відс., більше ніж за підсумками відповідного періоду 2023 року.

Місцеві бюджети протягом чотирьох місяців 2024 року отримали майже 12,6 млрд гривень. Надходження збільшилися на понад 2,2 млрд грн порівняно з січнем – квітнем 2023 року, темп росту – 122 відсотки.

До державних цільових фондів упродовж січня – квітня 2024 року платники Дніпропетровщини спрямували понад 10,8 млрд грн єдиного внеску. Це майже на 1,3 млрд грн, або на 13,3 відс., більше минулорічного показника відповідного періоду.

Керівниця податкової служби регіону подякувала платникам за роботу, за відповідальне ставлення до своєчасного наповнення бюджетів та фондів, за внесок в нашу Перемогу!

Механізм відкриття та закриття робочої зміни при застосуванні ПРРО операцій особою, яка здійснює розрахункові операції

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що при застосуванні програмних реєстраторів розрахункових операцій (далі – ПРРО) відкриття робочої зміни відбувається на підставі технологічного повідомлення з типом відкриття зміни, яке автоматично формується програмним забезпеченням ПРРО при виконанні такої операції особою, яка здійснює розрахункові операції.

Закриття робочої зміни здійснюється на підставі Z-звіту або технологічного повідомлення про закриття зміни, яке формує програмне забезпечення ПРРО після формування Z-звіту.

Які документи подаються разом з реєстраційною заявою платника ПДВ за формою № 1-ПДВ?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 183.7 ст. 183 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) заява про реєстрацію особи як платника податку подається до контролюючого органу засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» та від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Суб'єкти господарювання (в тому числі новостворені) можуть заявити про своє бажання добровільно зареєструватися як платник податку під час державної реєстрації створення юридичної особи або державної реєстрації фізичної особи – підприємця, державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу або про фізичну особу – підприємця, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Відповідна заява або відомості передаються до контролюючих органів у порядку, встановленому Законом України від 15 травня 2003 року № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» із змінами та доповненнями.

У реєстраційній заяві зазначаються підстави для реєстрації особи як платника податку.

Пунктом 3.8 розд. III Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1130 (із змінами), який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.11.2014 за № 1456/26233 визначено, що дані реєстраційної заяви мають бути достовірними та відповідати відомостям Єдиного державного реєстру.

З метою підтвердження достовірності відомостей про відповідність особи вимогам, визначеним ст. 180, п. 181.1 ст. 181, п. 182.1 ст. 182 та п. 183.7 ст. 183 ПКУ, така особа відповідно до п.п. 20.1.2 п. 20.1 ст. 20 ПКУ, п. 73.3 ст. 73 ПКУ на вимогу контролюючого органу подає документи, що підтверджують такі відомості.

Підтвердженням відповідності вимогам п. 181.1 ст.181 та п. 182.1 ст. 182 ПКУ є будь-які первинні документи бухгалтерського обліку, що засвідчують факт здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню (акт виконаних робіт, касовий чек, платіжне доручення тощо).

Ведення зазначених документів передбачено Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88 (із змінами) та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05.06.1995 за № 168/704.

Мій ФОП у «Моя податкова»

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що у мобільному застосунку «Моя податкова» доступні сервіси для фізичних осіб – підприємців (ФОП).

Мій ФОП у розділі «Мої дані» застосунку:

інформація про реєстрацію ФОП та обрання спрощеної системи оподаткування;

- подання податкових декларацій платника єдиного податку;

для ФОП, які обрали спрощену систему оподаткування для першої – третьої груп, у розділі «Послуги»;

- сплата податків;

доступна у «Стані розрахунків з бюджетом» розділу «Послуги».

Переобладнання транспортного засобу: алгоритм розрахунку податкової знижки

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що за витратами, понесеними у 2023 році, платник податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) має право отримати податкову знижку по 31 грудня 2024 року (включно).

Відповідно до п.п. 14.1.170 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, – це документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати та/або у вигляді дивідендів, у випадках, визначених ПКУ.

Порядок застосування податкової знижки передбачений ст. 166 ПКУ.

Згідно з п.п. 166.3.7 п. 166.3 ст. 166 ПКУ платник податку має право включити до податкової знижки у зменшення оподатковуваного доходу платника податку за наслідками звітного податкового року, визначеного з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 ПКУ, або у вигляді дивідендів, крім сум дивідендів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу, такі фактично здійснені ним протягом звітного податкового року витрати у вигляді суми коштів, сплачених платником податку у зв'язку із переобладнанням транспортного засобу, що належить платникові податку, з використанням у вигляді палива моторного сумішевого, біоетанолу, біодизелю, стиснутого або скрапленого газу, інших видів біопалива.

При цьому, абзацом першим п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ, зокрема, передбачено, що загальна сума податкової знижки, нарахована платнику податку в звітному податковому році, не може перевищувати суми річного загального оподатковуваного доходу платника податку, нарахованого як заробітна плата, зменшену з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 ПКУ.

Згідно з абзацом другим п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ у разі отримання платником податків протягом звітного року доходів у вигляді заробітної плати, які оподатковувалися за різними ставками податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО), сума ПДФО, на яку зменшуються податкові зобов'язання у зв'язку з реалізацією права платника податку на податкову знижку, визначається у такому порядку:

- визначаються частки (у відсотках) доходу, нарахованого у вигляді заробітної плати, оподатковані за різними ставками ПДФО, в загальній сумі річного загального оподатковуваного доходу, зазначеного в абзаці першому п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ (абзац третій п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ);
- визначається розрахункова база оподаткування шляхом зменшення загального оподатковуваного доходу платника податку, одержаного у вигляді заробітної плати, на суму здійснених платником податків протягом звітного податкового року витрат, передбачених підпунктами 166.3.1 – 166.3.9 п. 166.3 ст. 166 ПКУ (абзац четвертий п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ);
- визначається розрахункова сума ПДФО окремо за кожною ставкою шляхом множення розрахункової бази оподаткування на ставку ПДФО та частку, що визначена відповідно до абзацу третього п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ для відповідної ставки ПДФО (абзац п'ятий п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ);
- визначається сума ПДФО, на яку зменшуються податкові зобов'язання у зв'язку з реалізацією платником податку права на податкову знижку, як різниця між сумою ПДФО, утриманого протягом звітного року з оподатковуваного доходу, нарахованого у вигляді заробітної плати, та розрахунковою сумою податку, визначеною відповідно до абзацу п'ятого п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ (абзац шостий п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 ПКУ).

Під час нарахування доходів у формі заробітної плати база оподаткування визначається як нарахована заробітна плата, зменшена на суму страхових внесків до Накопичувального фонду, а у випадках, передбачених законом, – обов'язкових у страхових внесків до недержавного пенсійного фонду, які відповідно до закону сплачуються за рахунок заробітної плати працівника, а також на суму податкової соціальної пільги (далі – ПСП) за її наявності (п. 164.6 ст. 164 ПКУ).

Враховуючи викладене, алгоритм розрахунку податкової знижки в зв'язку з переобладнанням транспортного засобу розраховується наступним чином:

- визначається база оподаткування шляхом зменшення річної суми нарахованої заробітної плати на суму страхових внесків до Накопичувального фонду, а також на суму ПСП за її наявності (інформацію щодо сум нарахованого загального річного оподатковуваного доходу, застосованих ПСП та утриманого ПДФО фізичні особи отримують у вигляді довідки про доходи від свого роботодавця);
- на підставі підтверджувальних документів визначається сума (вартість) витрат платника податку – резидента, дозволених до включення до податкової знижки;
- розраховується сума ПДФО на яку зменшуються податкові зобов'язання у зв'язку з використанням права на податкову знижку;
- з суми ПДФО утриманого (сплаченого) із заробітної плати за рік віднімаємо суму ПДФО, визначену як добуток бази оподаткування, зменшеної на суму понесених платником податку витрат у зв'язку з переобладнанням транспортного засобу, та ставки податку.

У разі отримання платником протягом звітного року доходів у вигляді заробітної плати, які оподатковувалися за різними ставками податку, сума ПДФО, на яку зменшуються податкові зобов'язання у зв'язку з реалізацією права платника податку на податкову знижку, визначається у такому порядку:

- визначаються частки (у відсотках) доходу, нарахованого у вигляді заробітної плати, оподатковані за різними ставками податку, в загальній сумі річного загального оподатковуваного доходу;
- визначається розрахункова база оподаткування за рік шляхом зменшення суми нарахованої заробітної плати на суму здійснених витрат;

- визначається розрахункова сума ПДФО окремо за кожною ставкою шляхом множення розрахункової бази оподаткування за рік на ставку податку та частку;

- визначається сума ПДФО, на яку зменшуються податкові зобов'язання у зв'язку з використанням права на податкову знижку, як різниця між сумою ПДФО, утриманого протягом звітного року з оподаткованого доходу, нарахованого у вигляді заробітної плати, та розрахунковою сумою податку за кожною ставкою.

При цьому, відповідно до п. 179.8 ст. 179 ПКУ сума, що має бути повернута платнику податку, зараховується на його рахунок, відкритий у банку або небанківському надавачу платіжних послуг, протягом 60 календарних днів після надходження податкової декларації про майновий стан і доходи.

Чи є платником екологічного податку суб'єкт господарювання, який зберігає пальне у власних/орендованих ємностях у своїх приміщеннях/територіях?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що Податковим кодексом України (далі – ПКУ) передбачено віднесення до платників екологічного податку за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення (далі – екологічний податок) суб'єктів господарювання, під час провадження діяльності яких здійснюються зазначені викиди на підставі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (далі – дозвіл на викиди), виданого дозвільним органом або центром надання адміністративних послуг.

Оскільки експлуатація ємностей з паливом передбачає, зокрема, випаровування забруднюючих речовин через дихальні клапани резервуарів, то суб'єкт господарювання має отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Дозвіл на викиди – це документ дозвільного характеру у сфері охорони атмосферного повітря, який надає право суб'єктам господарювання експлуатувати об'єкти, з яких надходять в атмосферне повітря забруднюючі речовини або їх суміші (Порядок проведення робіт, пов'язаних з видачою дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку суб'єктів господарювання, які отримали такі дозволи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 302, далі – Порядок).

Суб'єкт господарювання отримує дозвіл на викиди до початку експлуатації об'єкта, у тому числі до проведення пусконаладжувальних робіт (п. 4 розд. «Загальні питання» Порядку).

Відповідно до Закону України від 16 жовтня 1992 року № 2707-ХІІ «Про охорону атмосферного повітря» (із змінами) (далі – Закон № 2707) джерела викиду поділяються на неорганізовані та організовані стаціонарні джерела викиду.

Неорганізоване стаціонарне джерело викиду – джерело викиду, з якого забруднюючі речовини надходять в атмосферне повітря у вигляді ненаправлених потоків та яке не оснащено спеціальними спорудами для відведення пилогазоповітряної суміші (ст. 1 Закону № 2707).

Суб'єкти господарювання, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, зобов'язані, зокрема:

- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря організованими та неорганізованими стаціонарними джерелами викидів, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;
- своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок (ст. 10 Закону № 2707).

Контролюючі органи залучають за попереднім погодженням працівників органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, для перевірки правильності визначення платниками податку фактичних обсягів викидів стаціонарними джерелами забруднення, скидів та розміщення відходів (п. 250.12 ст. 250 ПКУ).

Отже, суб'єкт господарювання самостійно визначає обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення на підставі матеріалів проведеної інвентаризації викидів, які містять інформацію щодо назв речовин (сполук), що утворюються стаціонарним джерелом забруднення, а також об'ємів викидів, класу небезпечності деяких із них та орієнтовно безпечного рівня впливу речовин (сполук).

При цьому правильність визначення суб'єктами господарювання фактичних обсягів викидів стаціонарними джерелами забруднення належить до компетенції Державної екологічної інспекції України.

Суми екологічного податку обчислюються платниками екологічного податку самостійно шокварталу, виходячи з фактичних обсягів викидів, ставок екологічного податку за формулою, наведеною у п. 249.3 ст. 249 ПКУ.

Ставки екологічного податку затверджені ст. 243 ПКУ.

На одній господарській одиниці здійснюється і продаж товарів (надання послуг) і торгівля через інтернет-магазин (сайт): програмування ПРРО

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу на наступне.

Підпунктом 14 п. 1 ст. 3 Закону України від 03 вересня 2015 року № 675-VII «Про електронну комерцію» (із змінами) встановлено, що реалізація товару дистанційним способом – укладення електронного договору на підставі ознайомлення покупця з описом товару, наданим продавцем, шляхом забезпечення доступу до

каталогів, проспектів, буклетів, фотографій тощо з використанням інформаційно-комунікаційних систем, телевізійним, поштовим, радіозв'язком або в інший спосіб, що виключає можливість безпосереднього ознайомлення покупця з товаром або із зразками товару під час укладення такого договору.

Програмний реєстратор розрахункових операцій (далі – ПРРО) згідно з п. 2 розд. IV Порядку реєстрації, ведення реєстру та застосування програмних реєстраторів розрахункових операцій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23.06.2020 № 317 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14 червня 2016 року № 547», може застосовуватись лише в тій господарській одиниці, дані про яку внесені до Реєстру програмних реєстраторів розрахункових операцій щодо такого ПРРО.

У розділі 3 «Дані щодо господарської одиниці» заяви про реєстрацію програмних реєстраторів розрахункових операцій за формою № 1-ПРРО зазначаються: ідентифікатор об'єкта оподаткування, код території згідно з Кодифікатором, назва господарської одиниці, адреса розміщення господарської одиниці.

У розділі 4 Заяви в залежності від призначення ПРРО зазначається його тип – стаціонарний, пересувний, каса самообслуговування, інтернет торгівля.

Назва та адреса господарської одиниці згідно з пунктом 2 розділу II Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13 «Про затвердження Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, Порядку подання звітності, пов'язаної із використанням книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок), форми № ЗВР-1 Звіту про використання книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок)» (далі – Положення), є обов'язковими реквізитами фіскального чеку.

Абзацом третім п. 2 розд. I Положення визначено, що господарська одиниця – це стаціонарний або пересувний об'єкт, у тому числі транспортний засіб, де реалізуються товари чи надаються послуги та здійснюються розрахункові операції.

Торгівля через інтернет-магазин (сайт) є певним різновидом торгівлі поза торговельними або офісними приміщеннями.

У разі, якщо місцем роздрібної торгівлі виступає певне приміщення, за адресою якого, у тому числі, здійснюється реалізація товарів дистанційним способом (через інтернет-магазин (сайт)), можлива реєстрація одного ПРРО на таку господарську одиницю з типом «стаціонарний».

Для проведення розрахунку за доставлений товар поза межами цієї господарської одиниці реєструється ПРРО з типом «пересувний».

У разі, якщо місце, за яким здійснюється дистанційна торгівля (через інтернет-магазин (сайт)), має іншу адресу, ніж місце роздрібної торгівлі, то на кожну таку господарську одиницю суб'єкт господарювання реєструє окремі ПРРО з відповідним типом в залежності від призначення ПРРО.

Чи подається додаток АМ до податкової декларації з податку на прибуток підприємств, якщо платник податку прийняв рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до абзацу першого та четвертого п. 46.1 ст. 46 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податкова декларація, розрахунок, звіт (далі – податкова декларація) – документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених ПКУ) контролюючим органам у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата грошового зобов'язання, у тому числі податкового зобов'язання або відображаються обсяги операції (операцій), доходів (прибутків), щодо яких податковим та митним законодавством передбачено звільнення платника податку від обов'язку нарахування і сплати податку і збору, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку, а також суми нарахованого єдиного внеску.

Додатки до податкової декларації є її невід'ємною частиною.

Поряд з цим, абзацом восьмим п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 ПКУ для платників податку, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує 40 млн грн, об'єкт оподаткування може визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань, визначених п.п. 140.4.8 п. 140.4 та п.п. 140.5.16 п. 140.5 ст. 140 ПКУ), визначені відповідно до положень розд. III ПКУ. Платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує 40 млн. грн., має право прийняти рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань, визначених п.п. 140.4.8 п. 140.4 та п.п. 140.5.16 п. 140.5 ст. 140 ПКУ), визначені відповідно до положень розд. III ПКУ, не більше одного разу протягом безперервної сукупності років в кожному з яких виконується цей критерій щодо розміру доходу. Про прийняте рішення платник податку зазначає у податковій звітності з цього податку, що подається за перший рік в такій безперервній сукупності років. В подальші роки такої сукупності коригування фінансового результату також не застосовуються (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих

податкових (звітних) років та коригувань, визначених п.п. 140.4.8 п. 140.4 та п.п. 140.5.16 п. 140.5 ст. 140 ПКУ).

Форма Податкової декларації з податку на прибуток підприємства затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 зі змінами та доповненнями (далі – Декларація).

Відображення різниць залежно від видів здійснених операцій та норм ПКУ, які передбачають відповідне коригування фінансового результату до оподаткування, здійснюється у додатку РІ «Різниці» до рядка 03 РІ Декларації.

Для відображення різниць, які виникають при нарахуванні амортизації основних засобів та нематеріальних активів, використовуються дані додатка АМ «Інформація щодо нарахованої амортизації» до рядка 1.2.1 додатка РІ до рядка 03 РІ Декларації (далі – додаток АМ).

У додатку АМ відображаються показники балансової вартості основних засобів та нематеріальних активів, сум амортизації за звітний (податковий) період відповідно до п. 138.3 ст. 138 ПКУ, підсумковий результат з графи 5 рядка 1.2.1 цього додатка переноситься до рядка 1.2.1 додатка РІ Декларації.

Отже, якщо платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує 40 млн грн, прийняв рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування, у тому числі на різниці, які виникають при розрахунку амортизації основних засобів та нематеріальних активів відповідно до положень п. 138.3 ст. 138 ПКУ, то додаток АМ не подається.